

THÔNG BÁO

Về việc chủ động, tăng cường phòng, chống dịch bệnh động vật trên
cạn và thủy sản trong mùa mưa bão trên địa bàn

Trước nguy cơ dịch bệnh động vật trên cạn và thủy sản có khả năng bùng phát và lây lan ra diện rộng trong thời gian tới là rất cao, do thời tiết thay đổi giai đoạn chuyển mùa làm giảm sức đề kháng của đàn vật nuôi và tạo điều kiện thuận lợi cho mầm bệnh, các loại truyền bệnh (muỗi, ruồi, ve, mòng) phát triển; khả năng bảo hộ của vắc-xin phòng bệnh động vật như vắc-xin LMLM, THT, VDNC trên trâu bò; bệnh Đại chó mèo; bệnh Dịch tả lợn... đã tiêm cho đàn vật nuôi bắt đầu giảm.

Để ngăn chặn nguy cơ bùng phát dịch bệnh và đảm bảo sức khỏe cho đàn vật nuôi và thủy sản trong mùa mưa bão trên địa bàn, UBND , thị trấn Ia Kha đề nghị ban nhân dân các tổ dân phố, thôn, làng chủ động, tăng cường triển khai đồng bộ, quyết liệt một số nội dung cụ thể sau:

- Tiếp tục triển khai thực hiện nghiêm kế hoạch số 13/KH-UBND ngày 28/01/2022 của UBND huyện về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn và thủy sản trên địa bàn huyện năm 2022; Các văn bản chỉ đạo của UBND huyện và hướng dẫn của cơ quan chuyên môn cấp trên về phòng, chống dịch bệnh gia súc, gia cầm và thủy sản.

- Chỉ đạo các ban, ngành, đoàn thể, phối hợp cùng Nhân viên thú y thị trấn tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền hướng dẫn biện pháp phòng, chống dịch bệnh cho đàn vật nuôi và thủy sản trong mùa mưa bão (***có phụ lục hướng dẫn kèm theo***) trên hệ thống truyền thanh của các tổ dân phố, thôn, làng trong các cuộc họp thôn, làng, TDP để nâng cao nhận thức của người dân trong công tác phòng, chống dịch bệnh gia súc, gia cầm và thủy sản; chú trọng hướng dẫn các biện pháp chăn nuôi an toàn sinh học, an toàn dịch bệnh và vận động người chăn nuôi chấp hành các quy định của pháp luật về phòng, chống dịch bệnh; không được giấu dịch, bán chạy động vật mắc bệnh, vứt xác động vật ra môi trường; khi nghi ngờ vật nuôi mắc các bệnh truyền nhiễm phải báo ngay cho cơ quan thú y hoặc chính quyền địa phương để xử lý theo quy định (qua bộ phận địa chính thị trấn hoặc nhân viên thú y thị trấn)

- Tăng cường kiểm tra, giám sát dịch bệnh gia súc, gia cầm và thủy sản đến thôn, làng, TDP, hộ chăn nuôi để theo dõi, nắm bắt tình hình sức khỏe và sự phát triển của đàn gia súc, gia cầm, và nuôi trồng thủy sản đặc biệt chú ý phát hiện những trường hợp gia súc, gia cầm thủy sản nuôi có triệu chứng bất thường như bỏ

ăn, chảy nước dãi, viêm móng chân, trên bề mặt da của gia súc có nổi các u cục, gia cầm, cá nuôi chết hàng loạt... kịp thời cung cấp thông tin về cơ quan chuyên môn để được hướng dẫn xử lý.

- Tổ chức thường xuyên công tác khai báo và thống kê chăn nuôi để đảm bảo quyền lợi cho nhân dân; đồng thời kiểm soát tốt hiện trạng chăn nuôi trên địa bàn; góp phần phát triển ngành chăn nuôi; phối hợp tốt với các cơ quan, đơn vị có liên quan thực hiện chương trình hỗ trợ cho nhân dân đạt hiệu quả.

Để ngăn chặn dịch bệnh lây lan, có nguy cơ bùng phát, UBND thị trấn đề nghị ban nhân các tổ dân phố, thôn, làng thông báo rộng rãi đến nhân dân, các hộ chăn nuôi phối hợp triển khai các biện pháp, tăng cường các biện pháp tuyên truyền ngăn chặn bệnh Viêm da nổi cục (VDNC) trên trâu, bò lây lan vào địa bàn. Nếu hộ dân nào cố tình vi phạm sẽ bị xử lý theo quy định của pháp luật./.

Nơi nhận:

- Các ban ngành, đoàn thể (p/h tt)
- BND các TDP, thôn, làng;
- Lưu VP-TH. Đăng Trang TTĐT thị trấn

TM. UBND THỊ TRẤN IA KHA
KT CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Trịnh Thị Danh

PHỤ LỤC

Hướng dẫn một số nội dung tuyên truyền phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn và thủy sản trong mùa mưa bão trên địa bàn

Để chủ động phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn và thủy sản trong mùa mưa bão trên địa bàn huyện, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện hướng dẫn một số nội dung tuyên truyền phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn và thủy sản trong mùa mưa bão trên địa bàn huyện cụ thể như sau:

I. Phòng, chống dịch bệnh cho đàn gia súc, gia cầm trong mùa mưa bão.

1. Biện pháp thực hiện trước mùa mưa bão, lũ lụt:

- Đảm bảo chuồng trại vững chắc. Tu sửa và chằng chống lại chuồng trại. Mái chuồng cần gia cố để hạn chế tốc mái khi có bão, lốc xoáy. Kiểm tra rèm che chắn đề phòng mưa tạt, gió lùa vào chuồng nuôi.

- Đảm bảo mật độ nuôi phù hợp với số lượng và đặc tính, lứa tuổi của đàn vật nuôi.

- Kiểm tra hệ thống thoát nước thải, nơi chứa chất thải để hạn chế ô nhiễm. Khơi thông cống rãnh, hạn chế úng ngập khi mưa to. Đối với những vùng có nguy cơ ngập lụt, cần tôn cao nền chuồng hoặc làm sàn kê cao và có phương án di dời vật nuôi khi ngập lụt do mưa to kéo dài.

- Dự trữ nguồn thức ăn cho gia súc, gia cầm đủ về lượng và đảm bảo về chất: Dự trữ thức ăn xanh, phơi khô, ủ chua rom rạ, cỏ khô, thân cây bắp đối với trâu, bò; Dự trữ thức ăn tinh và thức ăn hỗn hợp hoàn chỉnh đối với lợn, gia cầm. Thức ăn dự trữ cần bảo quản ở những nơi khô ráo để tránh ẩm mốc. Tuyệt đối không cho vật nuôi ăn thức ăn tinh đã bị nấm mốc và phải đảm bảo cung cấp đủ nước sạch cho vật nuôi uống.

- Dự trữ một số vật tư thuốc thú y cần thiết, vitamin, thuốc trợ sức, trợ lực, men tiêu hóa,... dùng cho vật nuôi khi thời tiết bất lợi.

- Tăng cường vệ sinh phòng bệnh cho vật nuôi: Áp dụng quy trình chăn nuôi an toàn sinh học, ngăn chặn mầm bệnh bên ngoài vào khu vực chăn nuôi để hạn chế phát sinh dịch bệnh. Vệ sinh sạch chuồng nuôi, dụng cụ chăn nuôi. Định kỳ sát trùng trong và ngoài chuồng nuôi để diệt mầm bệnh.

- Chủ động phòng bệnh bằng cách tiêm phòng đầy đủ các loại vắc-xin cho vật nuôi trước mùa mưa bão. Đối với trâu, bò, cần tiêm phòng bệnh tụ huyết trùng, Lở mồm long móng. Đối với đàn lợn, tiêm phòng bệnh Dịch tả lợn, Tụ huyết trùng, Phó thương hàn, Lở mồm long móng, Tai xanh... Đối với đàn gia cầm, cần tiêm vắc-xin phòng bệnh Niu-cát-xon, Gumboro, Cúm gia cầm. Vịt, ngan cần tiêm phòng Dịch tả vịt, Viêm gan do vi rút, Tụ huyết trùng...

- Chủ động phương án thấp sáng và giữ ấm cho vật nuôi: Những ngày mưa bão lớn thường bị mất điện nên người chăn nuôi cần chủ động phương án thấp sáng và sưởi ấm dự phòng như máy phát điện, đèn, xăng dầu, bếp than, bếp trấu, củi... để giữ ấm cho vật nuôi.

2. Biện pháp thực hiện trong và sau mưa bão, lũ lụt.

2.1 .Về chuồng nuôi:

- Thường xuyên kiểm tra chuồng trại chăn nuôi. Tu sửa, tránh để ẩm ướt, hạn chế tối đa sự tồn tại của mầm bệnh. Di dời đàn vật nuôi lên cao để tránh úng

ngập. Khi nhiệt độ môi trường xuống thấp cần bổ sung thêm chất độn chuồng hoặc sỏi để giữ ấm cho vật nuôi. Kiểm tra cống rãnh thoát nước, nếu bị tắc phải khơi thông ngay, không để nước mưa chảy ngược vào chuồng nuôi.

- Thường xuyên quét dọn, vệ sinh chuồng trại, máng ăn, máng uống, các dụng cụ chăn nuôi.

- Định kỳ 1 - 2 lần/ tuần phun thuốc sát trùng hoặc rắc vôi bột để tẩy uế chuồng trại và khu vực xung quanh chuồng nuôi. Nên chọn những loại thuốc sát trùng có hoạt phổ rộng và có tác dụng diệt trùng nhanh, hoạt lực kéo dài, ổn định.

2.2. Chăm sóc nuôi dưỡng vật nuôi:

- Luôn để gia súc, gia cầm nơi khô ráo, sạch sẽ bằng mọi biện pháp vì gia súc, gia cầm trong môi trường ẩm ướt, lạnh chân sẽ rất dễ mắc bệnh. Chú ý giữ ấm cho gia súc, gia cầm; Hạn chế chăn thả trong mùa mưa lũ.

- Cung cấp đầy đủ thức ăn sạch, dễ tiêu, đảm bảo chất lượng, phù hợp với từng lứa tuổi của vật nuôi. Cung cấp đủ thức ăn xanh cho trâu bò, có thể bổ sung thêm thức ăn tinh cho chúng. Đối với lợn con và gà con ở giai đoạn úm nên sử dụng thức ăn hỗn hợp hoàn chỉnh để đảm bảo đủ dinh dưỡng. Cung cấp đủ nước uống sạch, bổ sung thêm vitamin, khoáng chất, men tiêu hóa... cho gia súc, gia cầm để nâng cao sức đề kháng.

3. Công tác thú y.

- Tiêm phòng đầy đủ các loại vắc-xin cho gia súc, gia cầm theo đúng lịch trình phòng bệnh để tăng khả năng miễn dịch cho vật nuôi. Hàng ngày, vệ sinh chuồng nuôi, dụng cụ chăn nuôi sạch sẽ, thu dọn phân, chất thải về đúng nơi quy định và có biện pháp xử lý sát trùng.

- Thường xuyên kiểm tra đàn gia súc, gia cầm, đặc biệt phát hiện sớm những bất thường trên đàn vật nuôi như uế oải, ủ rũ, kém ăn; tình trạng sức khỏe đàn gia súc, gia cầm. Cách ly kịp thời những vật nuôi có biểu hiện khác thường. Khi nghi ngờ gia súc, gia cầm mắc các bệnh truyền nhiễm nguy hiểm như Cúm gia cầm, Lở mồm long móng trên trâu, bò gia súc; Tai xanh ở lợn; Dịch Tả lợn Châu Phi... phải báo ngay cho thôn trưởng; thú y xã để có biện pháp can thiệp kịp thời, tránh lây lan, bùng phát dịch bệnh. Khi có gia súc, gia cầm ốm, chết phải thực hiện biện pháp tiêu huỷ theo đúng quy định, tuyệt đối không giết mổ, vận chuyển, bán chạy, vứt xác chết bừa bãi ra môi trường xung quanh.

- Sau các đợt mưa lớn kéo dài khi nước rút cần quét dọn, vệ sinh chuồng trại, thu gom rác thải... rồi tiến hành phun khử trùng tiêu độc bằng các chất sát trùng để tiêu diệt mầm bệnh trong nền chuồng và khu chăn nuôi. Nhanh chóng đưa gia súc gia cầm vào chuồng khô và ấm. Thay hoặc bổ sung đệm lót khô cho vật nuôi. Tăng cường chăm sóc nuôi dưỡng, bổ sung vitamin, khoáng chất, men tiêu hóa cho vật nuôi. Với những gia súc có biểu hiện rối loạn tiêu hóa hoặc bệnh đường hô hấp thì phải cách ly và điều trị kịp thời.

II. Một số biện pháp chăm sóc, phòng bệnh và quản lý thủy sản nuôi trong mùa mưa bão.

Trong mùa mưa lũ, do những biến đổi bất thường về nhiệt độ, độ ẩm, lượng mưa... là nguyên nhân trực tiếp hoặc gián tiếp làm cho các vi sinh vật gây bệnh phát triển và phát tán, đồng thời gây nên các hiện tượng “sốc môi trường” cho

động vật thủy sản, mầm bệnh có nhiều cơ hội xâm nhập vào cơ thể động vật thủy sản để gây bệnh. Mùa mưa lũ thường cũng là mùa khai thác, đánh bắt cá tự nhiên của người dân dưới nhiều hình thức như câu, giăng lưới, đóng đáy, cào... tại các thủy vực tự nhiên đã làm gia tăng các bệnh cho động vật thủy sản ngoài tự nhiên.

Khi có sự trao đổi nước giữa các thủy vực tự nhiên và vùng nuôi thủy sản do con người hoặc nước lũ tràn về là nguyên nhân lây lan các chứng bệnh phổ biến cho sinh vật nuôi như các bệnh do ký sinh trùng (bệnh trùng bánh xe, trùng quả dưa, nấm thủy mi, rận cá, bệnh đóng rong ở tôm...), các bệnh do vi khuẩn, vi rút như bệnh ghẻ hay còn gọi là bệnh đốm đỏ, bệnh viêm ruột... Do đó cần phải tiến hành các biện pháp quản lý ao, chăm sóc, phòng bệnh cho động vật thủy sản trong mùa mưa bão cụ thể như sau:

- Thường xuyên quan sát tình trạng **cá bơi lội trong ao**;

- Khi có hiện tượng cá nổi đầu cần xác định nguyên nhân là do đâu, nếu là do thiếu ô xy, cần tăng quạt nước hoặc phun nước, giảm lượng thức ăn, thay một phần nước ao, hoặc cấp thêm nước mới vào ao, tiến hành san thưa để giảm bớt mật độ. Đối với ao nuôi sau mỗi lần thay nước người nuôi phải xử lý nước bằng cách tạt vôi bột (vôi nông nghiệp) với liều lượng 3kg/100m³ nước để làm cho nước trong sạch;

- Thường xuyên theo dõi mức nước, màu nước trong ao để kịp thời điều chỉnh; theo dõi thời tiết, nhất là những tháng chuyển mùa và những ngày trở trời để kịp thời điều chỉnh giảm lượng thức ăn, tránh dư thừa lãng phí và ô nhiễm môi trường;

- Bảo đảm môi trường ao nuôi cho cá, tôm trong sạch bằng các biện pháp hóa dược như sử dụng bột đá, vôi bột, vôi nước bón định kỳ cho ao nuôi, liều lượng tùy theo đối tượng nuôi. Có thể sử dụng hóa chất khác như Zeolite hoặc sử dụng các chất có chứa Tricloisoxianuric axit định kỳ theo hướng dẫn của nhà sản xuất để quản lý môi trường ao nuôi.

- **Đối với nuôi cá lồng, bè** cần sử dụng hoá chất treo trong lồng/bè để khử trùng môi trường nước, diệt các tác nhân gây bệnh cho cá nuôi. Sử dụng vôi bột đựng trong bao tải treo ở đầu nguồn nước hoặc khu vực cho ăn trong các lồng bè. Treo túi cách mặt nước khoảng 1/3 - 1/2 độ sâu của nước trong lồng/bè. Liều lượng sử dụng là 2 - 4 kg vôi/10m³ nước. Khi vôi tan hết lại tiếp tục treo túi khác. Hoặc sử dụng hóa chất có thành phần chính là Tricloisoxianuric axit đựng trong túi vải treo trong lồng, bè (vị trí và độ sâu treo như túi vôi). Liều lượng sử dụng là 50g/10m³ nước, khi thuốc tan hết thì bổ sung thuốc mới.

- Thường xuyên kiểm tra lồng nuôi cá, tu sửa lại những chỗ yếu, dễ bị hư hỏng, vệ sinh tẩy dọn lồng sạch sẽ để đảm bảo nước lưu thông nhanh và môi trường trong sạch; củng cố lại các dây neo, phao, lồng lưới;

- Lắp đặt thêm lưới chắn trên mặt lồng để tránh cá nhảy ra ngoài gây thất thoát;

- Di chuyển lồng, bè nuôi vào những nơi kín gió, dòng chảy nhẹ để tránh khi bão gió lớn làm vỡ lồng, bè. Đặc biệt phải quan tâm đến tình trạng khung lồng do dòng nước lũ hoặc gió làm vỡ khung lồng, cuốn trôi làm thất thoát sản phẩm;

- Đối với lồng bè trên sông cần thiết kế thêm tấm chắn sóng ở phần phía đầu hệ thống bè (kết hình chữ V để tăng diện tích thoát nước nhanh và giảm áp lực nước, rác thải, cây que lên hệ thống lồng bè);

- Thu tỉa hoặc san thưa giảm mật độ nuôi cá trong lồng nuôi, thường xuyên theo dõi mức nước, màu nước sông/hồ để kịp thời điều chỉnh;

- Những ngày mưa bão không cho cá ăn hoặc giảm lượng thức ăn xuống dưới 50%.

- Tăng cường sức đề kháng cho động vật thủy sản như bổ sung vitamin C trộn vào thức ăn cho cá ăn hàng ngày. Liều lượng sử dụng tùy theo đối tượng nuôi. Hoặc sử dụng chế phẩm sinh học probiotic và enzyme tổng hợp để tăng cường tiêu hóa và bảo vệ đường ruột. Liều lượng và cách sử dụng theo hướng dẫn của nhà sản xuất hoặc sử dụng dầu mực nhằm bao bọc thức ăn tránh tan rã nhanh trong môi trường nước. Tạo mùi hấp dẫn cho cá bắt mồi nhiều. Liều dùng 10g/kg thức ăn.

- Kiểm tra thường xuyên môi trường nước trong lồng nuôi và phòng bệnh cho cá.